

Tuuleenergeetika teemaplaneeringu huvigruppide koosolek

Kärdla, Hiiu Maavalitsus

28. september 2010. a

Algus 13.00

Protokollis Urve Pill

Aare-Villu Kattel- sissejuhatav sõnavõtt. Koosolek on avaliku arutelu eelne koosolek, et suuremas asjas oleks paigas. Kevadiste avalike arutelude tulemuseks oli, et tuulikute kaugus elamu- puhkealadest jne sai Hiiumaal 2 km. Enamik valdu on öelnud välja oma seisukoha. Pühalepa volikogu on öelnud, et Pühalepa valla territooriumile ei saa paigutada tuulikuid. Kõrgessaares on nii palju erinevaid piiranguid, et sobivaid alasid ei ole. Käina on teinud väga sisulist tööd, mille tulemusena on välja selgitatud alad, kuhu sobib tuleparke rajada. Emmaste valla lõplik otsus veel puudub, kuuldavasti on volikogu seda arutanud. Täna tuleb ka arutada, milliseid tuulikuid see planeering puudutab

Marika Pärn (Hendrikson&Ko) – teie ees ei ole lõpplahendus vaid esialgne eskiis, mida peame arutama. Kõik teie mõtted on teretulnud. Tahaks ka kuulda kõigi omavalitsuste seisukohti. Meie ülesanne on läbi kaalutusotsuse ja planeeringuprotsessi jõuda arusaamisele, kus asuvad alad, kus tuuleenergeetika arendamine oleks põhimõtteliselt võimalik ja otstarbekas. Samuti leppida kokku põhimõtted, mida tuuleenergia areng järgima peaks. Väga oluline teema on toodetud elektrienergia suunamine üldisesse võrku, selle planeeringu juures näidatakse ära põhimõttelised ülekandeliinide asukohad. Täpseid liinide asukohti ei ole siin näidata võimalik. Samuti kompensatsioonimehhanismid kohalikule elanikkonnale. Planeeringu objekt on olulise ruumilise mõjuga objekt – üle 7,5 MW ja üle 5 tuuliku. See planeering ei käsitle väikesi oma majapidamise tarbeks rajatavaid tuulikuid – see jääb omavalitsuse kaalutusotsuseks.

Planeeringuga määratakse sobivad alad ehk võimalikud elektrituulikute arendusalad. Alade sees ei näidata tuulikute täpseid asukohti. Alade piirid ei ole väga täpselt määratletud kuna planeeritav ala võib olla suurem tuulikutele määratud alast.

Mida loetletakse maakonnaplaneeringu muutmiseks? – kõik üle 500 kW võimsusega tuulikud, mida kavandatakse väljapoole määratud alade piire.

Planeeringu esimene samm oli tsooneeringu koostamine. See annab informatsiooni, milliseid tingimusi tuleb arvestada tuulikuparkide planeerimisel. Esialgset tsooneeringut on nüüd täpsustatud kohalike omavalitsuste seisukohtadega, kostöös ametkondadega, huvigruppidega.

Aare-Villu Kattel – milline on tuulikute kaugus elamualast teistes maakondades?

Marika Pärn – Läänemaa otsustas, et elamute ümber on 1 km puhver. Pärnumaal – mõnedes omavalitsustes 1km, mõnedes 500m. Saaremaal on 500m.

Tiit Harjak- slaidiprogrammist tuli välja, et alla 100 kW on väikesed ja üle 500kW suured - mis on nende vahepeal?

Kuido Kartau- tuulikud on läinud võimsamaks, praegu püstitatakse Eestis peamiselt üle 1 MW tuulikuid. Majanduslikult on mõttekas paigaldada suuremaid tuulikuid. Planeeringus nimetame suurteks üle 500 kW tuulikuid ja väikesteks alla selle.

RMK ütles välja, et nende ülesandeks on metsamaade haldamine ja kaitsmine, mitte nende vähenemine. Riigi seisukohalt on mõistlik, et lisaks palgile toodetakse majandusmetsades ka tuulest elektrit. Tuulikud ei tohiks segada metsandustöid. Teed peavad jääma avalikku kasutusse.

Keskkonnaamet: kui suured peaksid olema puhvrid erinevate looduskaitsete väärtuste ümber.

Kaitseministeerium: tähtsad on õhuseireradarid, millede ümber oleks erinevad tsoonid. Kuni 15 km välistav ala, 15-100 km tingimustega ala..

Võrreldes kevadise kaardiga on valgeid alasid jäänud palju vähemaks.

Liitumine – Hiiumaa jaoks oleks oluline Eesti-Läti täiendav ühendus. Kui see kulgeks läbi Saaremaa, jõuaks haru võib-olla ka Hiiumaale. Õhuliinid maksavad miljon kr/km. Maa-alune kaabel maksab 4-5 korda rohkem. Peale selle on vaja tugevdada olemasolevaid trasse.

Marika Pärn- planeeringu lahendus ja seletuskiri on lühike ja kompaktne, kus oleks eesmärk, vajadus, täpsemad tingimused. Kogu muu materjal koondatakse protsessi ja KSH aruande köitesse.

1. Sissejuhatus
2. Sobivad alad, põhimõtete selgitus, tsoonide selgitus
3. Eelisarendatavate alade iseloomustus.
4. Ülekandeliinide asukohad
5. Elluviimise võimalused

Kuido Kartau- kompensatsioonimehhanismid:

Näited:

1. Viru-Nigula vald – 0,5 senti kW kohta kohalikule MTÜ-le
2. kultuuriürituste toetamine
3. maks – kindlasti ei tohiks see olla kohalik maks vaid peaks olema riiklik maks.

Ettepanekud planeeringus:

1. riiklik regulatsioon
2. kokkulepped projektide kaupa
3. vabatahtlik koostöö arendaja, tootja ja KOV või MTÜ vahel

Toetus omavalitsusele- keskmise 5 MW tuuliku puhul, mille tootlikus on 7,5 GWh – toetus 0,5 senti → summa aastas omavalitsusele umbes 115 000 EEK .

Inge Talts- kuidas elanik saab olla kindel, et raha kasutatakse elaniku huvides.

Kuido Kartau- kõik MTÜ-d luuakse mingisuguse eesmärgiga, mis on põhikirjas ka kirjas. Tuuliki Kasonen-Lins (Tuuleenergia Assotsiatsioon), Andre KLindvest (Nelja Energia OÜ)- KOV on MTÜ juhatuses. Tootja kannab raha üle MTÜ-le. MTÜ üldkoosolek määrab, kuhu see raha eraldatakse. Näiteks Viru-Nigulas osa rahast läheb akende vahetuseks.

Tiit Harjak- mis hoovad omavalitsuse kätte jäävad? Kas ta saab keelduda ehitusloa andmisest, kui alad on määratletud planeeringus?

Jaanus Valk- ehitusloani on pikk protsess.

Inge Talts- kui planeering on kehtestatud, kas omavalitsusele on õigus keelduda detailplaneeringu menetlemisest.

Marika Pärn- alad selguvad koostöös omavalitsustega, omavalitsused kooskõlastavad planeeringu, omavalitsused peavad need alad oma üldplaneeringutesse sisse kandma- seega nad on nõus sinna algatama jätkuprojekti. Pärast üldplaneeringusse kandmist toimub tegevus kas läbi detailplaneeringu, läbi osaüldplaneeringu või üldplaneeringu teemaplaneeringu jne. Need on samuti avalikud protsessid. Ehitusloa on kõige viimane samm. Kui on välja valitud alad ja planeering on kehtestatud – see ei tähenda, et sinna see tuulikupark ka tuleb.

Aare-Villu Kattel- seda tuleb vaadata teisiti- tuulikuid ei saa püstitada välja arvatud valitud sinised alad.

Jaanus Valk- seda planeeringut ei saa ilma omavalitsuse kooskõlastuseta kehtestada.

Kuido Kartau- kaardi selgitus

Marika Pärn- kas Kõrgessaare valla 2 km puhvrid on lõplik otsus?

Jaanus Valk- see on volikogu otsus ja seda ei ole plaanis muuta.

Marika Pärn- kas Emmaste vald on oma seisukohta kujundamas?

Liana Lemkov- volikogu on neljapäeval.

Jaan Ugam- oli kuulda, et Emmastes tuleb rahvahääletus ja see seotakse riigikogu valimistega.

Jaanus Valk- HOL on üksmeel 2 km puhvris

Maie Jeesser- idapoolsed laigud kaardil on elamutele lähemal kui 2 km

Kuido Kartau- need on vana info järgi. Käina valla otsus puudutab vaid Käina valda. Kuna Pühalepa vallas vastav otsus puudub, peame piiri peal langetama otsuseid lähtudes seadusest ehk müranormist.

Pühalepa valla territooriumi kohta peab otsused andma Pühalepa vald.

Need alad kaovad ära kui parandused on sisse viidud.

Marika Pärn – lepingus on kirjas, et Hiiumaa kaart vormistatakse 1:100 000, teistes maakondades 1: 125 000

Kuido Kartau- informatsiooni saab tõlgendada väga erinevalt ja mõistlik on, et kaart tuleb koos selgitustega. Kaardid tulevad vähemalt nädal enne eskiisi arutelu avalikuks.

Kuido Kartau – iga ala kohta käib kaart ja tabel, kus on info selle ala kohta.

Jaanus Valk- mis hetkest hakkab suur tuulik ja mis hetkest meie sisevõrk võimaldab näiteks 20 kW tuulikut taha võtta?

Kuido Kartau – piir on 500 MW.

Jaanus Valk- Kõrgessaare vallas on kehtestatud planeering tuulikutega 4 x 10 kW. 12 m mast on väike, aga kui see mast on 50 m siis ta on suur hoolimata kui suur selle võimsus on. Siin hakkab mängima kõrgus.

Kuido Kartau – paljude väikeste tuulikute panemine ei ole majanduslikult mõistlik, kWh hind on kordi suurem.

Andre Lindvest- kui seda kaarti vaadata, siis Hiiumaale ühtki tuulikut ei tule.

Teemaplaneeringut ei ole vaja karta, see ei anna õigust tuulikuid püsti panna, õiguse annab detailplaneering. Ka detailplaneeringuid tehakse koostöös elanikega.

Kuido Kartau- Käina soov oli 4% käibest- 4 s kWh kohta. S.o. 2-3 korda kõrgem kui praegu makstav summa.

Tuuliki Kasonen-Lins (Tuuleenergia Assotsiatsioon)- Euroopa komisjoni viimane otsus on tuuleenergeetikate edasi arendada. Kuidas me nende eesmärkideni saame jõuda kui me sobivaid alasid ei suuda leida.

Aare-Villu Kattel- omavalitsuse otsus on meile püha. Tulevik näitab, kas meie valik oli õige.

Jaanus Valk – otsuseid on kergem teha, kui planeering on konkreetsem

Tiit Harjak- kas planeeringus käsitletakse ühendusliine?

Kuido Kartau- kui tuulikuid tuleb nii vähe, siis näitame ära ilmselt alajaama asukoha.

Aare-Villu Kattel- avalik arutelu toimub Käinas 10.-13. oktoobril.

Lõpp 14.50

Urve Pill

